

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie w 2012 roku.

Praca Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie w 2012 roku była prowadzona zgodnie z głównymi aktami prawnymi jakimi są: ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.), ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej / Dz. U. Nr 149 poz. 887 z późn. zm./ oraz ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.) a także Zarządzenia Starosty Powiatu Żyrardowskiego z dnia 22 grudnia 2011r. w sprawie wyznaczenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

W pracy uwzględniano realizację zadań własnych powiatu oraz zadania administracji rządowej zlecone do realizacji powiatowi.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie realizowało zadania z zakresu:

- **pomocy instytucjonalnej** – prowadzenie 3 domów pomocy społecznej: dla osób w podeszłym wieku przy ul. Sosabowskiego 23 w Żyrardowie, dla osób przewlekle somatycznie chorych przy ul. Limanowskiego 32B w Żyrardowie oraz dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie w Hamerni, prowadzenie placówki wsparcia dziennego - Środowiskowego Domu Samopomocy w Żyrardowie przy ul. Armii Krajowej 3 jako zadanie zlecone w drodze otwartego konkursu ofert dla organizacji pozarządowych prowadzony przez Stowarzyszenie „Równych Szans” w Żyrardowie, funkcjonowały 3 placówki wsparcia dziennego dla dzieci: Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza w Żyrardowie przy ul. Waryńskiego - jednostka budżetowa, Klub Środowiskowy w Żyrardowie przy ul. Mostowej i Środowiskowe Ognisko Wychowawcze TPD w Żyrardowie przy ul. Środkowej prowadzone przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Żyrardowie - organizację pozarządową,
- **opieki nad dzieckiem** – udzielanie pomocy finansowej i wychowawczej rodzinom zastępczym, umieszczanie dzieci pozbawionych opieki rodziców w rodzinach zastępczych i całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych, udzielanie pomocy usamodzielnianym wychowankom placówek i rodzin zastępczych, udzielanie pomocy na kontynuowanie nauki pełnoletnim wychowankom rodzin zastępczych oraz całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- **pomocy środowiskowej** – współpraca ze stowarzyszeniami, ośrodkami pomocy społecznej, kuratorami sądowymi, pedagogami szkolnymi, instytucjami obsługującymi mieszkańców naszego powiatu,
- **pomocy osobom niepełnosprawnym** - w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej zgodnie z planem finansowym PFRON i Uchwałami Rady Powiatu: dofinansowywanie turnusów rehabilitacyjnych, finansowanie warsztatu terapii zajęciowej, refundacja kosztu zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, dofinansowanie imprez sportowych, turystycznych i kulturalnych w ramach integracji osób niepełnosprawnych ze środowiskiem, dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego dla osób fizycznych oraz

pomoc w zakresie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych dla osób niepełnosprawnych, oraz zadania realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy takie jak: finansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych, dokonywanie zwrotu kosztu wynagrodzenia osoby niepełnosprawnej oraz składek na ubezpieczenie społeczne, zwrotu kosztów w związku z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy, przyznawanie środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy, -poradnictwa specjalistycznego; w tym rodzinnego i doradztwa.

Pomoc instytucjonalna

Placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego

W 2012r. funkcjonowały 3 placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego, są to:

- Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza w Żyrardowie, przy ul. Waryńskiego 25 – jednostka budżetowa,
- Klub Środowiskowy w Żyrardowie przy ul. Mostowej 13 – placówka prowadzona przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Żyrardowie, organizacja pozarządowa,
- Środowiskowe Ognisko Wychowawcze TPD w Żyrardowie przy ul. Środkowej 36 – placówka prowadzona przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Żyrardowie, organizacja pozarządowa.

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w 2012r. realizowało zadanie zlecone przez Powiat w drodze otwartego konkursu ofert z zakresu pomocy społecznej, a dotyczące „Wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży zagrożonych niedostosowaniem społecznym, dzieci z rodzin ubogich i niewydolnych wychowawczo”.

Opiekę i wsparcie w placówkach wsparcia dziennego znalazło około 121 dzieci w wieku szkolnym, tj.:

- w Świetlicy Profilaktyczno-Wychowawczej – 61 dzieci,
- w Klubie Środowiskowym – 40 dzieci,
- w Środowiskowym Ognisku Wychowawczym – 40 dzieci.

Zadaniem ww. jednostek jest między innymi przewyciężanie trudności w nauce i zapobieganie drugoroczności, wyrównywanie deficytów rozwojowych, oddziaływanie wychowawcze z zachowaniem indywidualizacji, rozwój zainteresowań i uzdolnień, wzmacnianie więzi z rodziną, pomoc w rozwiązywaniu indywidualnych problemów dziecka i co bardzo istotne zapobieganie zjawiskom patologii wśród dzieci i młodzieży.

Oddziaływanie pracowników placówek nie ogranicza się tylko do samych wychowanków, ale także do ich rodzin i najbliższego otoczenia.

Wyżej wymienione działania niejednokrotnie zapobiegają umieszczaniu dzieci w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Działalność wyżej wymienionych placówek finansowana była w 2012r. między innymi ze: środków budżetowych powiatu oraz z innych źródeł.

Informacja o placówkach wsparcia dziennego

Tabela nr 1

Nazwa placówki	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	Liczba wychowanków średniorocznie	Zatrudnienie Osoby/etaty
Świetlica Profilaktyczno- Wychowawcza ul. Waryńskiego Jednostka budżetowa	264 090,00	257 925,30	61	4,5 etatu 8 osób w tym 2 etaty prac. z KN

Domy Pomocy Społecznej

Do jednego z licznych zadań własnych powiatu należy organizowanie usług i ich zapewnienie w określonym standardzie w domach pomocy społecznej o zasięgu ponad gminnym oraz umieszczanie w nich osób kierowanych przez Ośrodki Pomocy Społecznej. Na terenie Powiatu Żyrardowskiego funkcjonują 3 Domy Pomocy Społecznej, w których jest 226 miejsc, tj.:

- Dom Pomocy Społecznej w Żyrardowie ul. Limanowskiego 32B (liczba miejsc – 68),
- Dom Pomocy Społecznej w Żyrardowie ul. Sosabowskiego 23 (liczba miejsc – 85),
- Dom Pomocy Społecznej w Hamerni (liczba miejsc – 73).

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie od dnia 1 stycznia 2004r. wydaje decyzje o umieszczeniu osób w domach pomocy społecznej wyłącznie do placówek zlokalizowanych na terenie Powiatu Żyrardowskiego, natomiast decyzje o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzje ustalające opłatę za pobyt w dps wydaje organ gminy właściwy dla miejsca zamieszkania osoby w dniu jej kierowania do dps.

PCPR prowadząc w 2012r. procedurę w sprawie umieszczania osób w dps zlokalizowanych na terenie Powiatu Żyrardowskiego wydało 185 decyzji administracyjnych, w tym: 67 decyzji administracyjnych w sprawie umieszczania i przeniesienia mieszkańca, 69 decyzji w sprawie wysokości odpłatności za pobyt w dps (mieszkańcy dotowani) i 49 decyzji wygaszających wcześniej wydane decyzje (z powodu rezygnacji lub zgonu osoby umieszczonej).

W roku 2012 wydano 38 decyzji w sprawie skierowania i przedłużenia skierowania do Środowiskowego Domu Samopomocy w Żyrardowie przy ul. Armii Krajowej 3 (koszt pobytu jednego uczestnika wynosi 970,00 zł). Ogólnie na bieżącą działalność Środowiskowego Domu Samopomocy wydatkowano w 2012 roku kwotę 203 700,00 zł.

Zmiana przepisów szczególnie w zakresie ponoszenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej spowodowała, że zobowiązanymi do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są:

- 1) mieszkaniec domu,
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi,
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej.

Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnoszą:

- 1) mieszkaniec domu, nie więcej niż 70 % swojego dochodu,
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi,
 - a) w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jeżeli dochód jest wyższy niż 250 % kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej tj.: $250\% * 542,00 \text{ zł} * 1 \text{ osoba} = 1\,355,00 \text{ zł}$, jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 250 % tego kryterium,

- b) w przypadku osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 250 % kryterium dochodowego na osobę w rodzinie tj.: $250\% * 456,00 \text{ zł} * 1 \text{ osoba} = 1\,140,00 \text{ zł}$, z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 250 % kryterium dochodowego na osobę w rodzinie,
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez te osoby.

Poniższe zestawienie przedstawia liczbę pensjonariuszy domów pomocy społecznej w Powiecie w 2012 roku

DPS Żyrardów ul. Limanowskiego 32B	DPS Żyrardów ul. Sosabowskiego 23	DPS w Hamerni Ul. Mszczonowska 1
Liczba miejsc - 68	Liczba miejsc - 85	Liczba miejsc - 73
Liczba pensjonariuszy:	Liczba pensjonariuszy:	Liczba pensjonariuszy:
31.01.2012r. – 65	31.01.2012r. – 84	31.01.2012r. – 72
28.02.2012r. – 67	28.02.2012r. – 84	28.02.2012r. – 72
31.03.2012r. – 69	31.03.2012r. – 83	31.03.2012r. – 72
30.04.2012r. – 71	30.04.2012r. – 84	30.04.2012r. – 73
31.05.2012r. – 71	31.05.2012r. – 84	31.05.2012r. – 72
30.06.2012r. – 71	30.06.2012r. – 82	30.06.2012r. – 70
31.07.2012r. – 68	31.07.2012r. – 82	31.07.2012r. – 72
31.08.2012r. – 69	31.08.2012r. – 81	31.08.2012r. – 73
30.09.2012r. – 68	30.09.2012r. – 82	30.09.2012r. – 73
31.10.2012r. – 69	31.10.2012r. – 85	31.10.2012r. – 72
30.11.2012r. – 68	30.11.2012r. – 84	30.11.2012r. – 73
31.12.2012r. – 65	31.12.2012r. – 84	31.12.2012r. – 73

Wykorzystanie miejsc oraz liczbę mieszkańców przyjętych po 1 stycznia 2012r. do Domów Pomocy Społecznej na terenie Powiatu Żyrardowskiego według starych i nowych zasad narastająco za cały rok 2012 wg stanu na dzień 31 grudnia 2012r. przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela nr 2

L.p.	Nazwa i adres DPS	Liczba miejsc	Liczba mieszkańców	Liczba osób przyjętych po 1 stycznia 2012r.		
				Ogółem	wg przepisów obowiązujących przed 2004r.	wg przepisów obowiązujących po 2004r.
1.	Dom Pomocy Społecznej dla osób w podeszłym wieku 96-300 Żyrardów ul. Sosabowskiego 23	85	84	27	0	27
2.	Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych 96-300 Żyrardów ul. Limanowskiego 32 B	68	65	27	0	27
3.	Dom Pomocy Społecznej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w Hamerni 96-325 Radziejowice	73	73	7	0	7
	Razem	226	222	61	0	61

Z powyższych danych wynika, że w 2012 roku do Domów Pomocy Społecznej na terenie Powiatu Żyrardowskiego przyjęto 61 osób wg przepisów obowiązujących od stycznia 2004r. po wprowadzeniu zmian do ustawy o pomocy społecznej.

Liczba wydanych decyzji o umieszczeniu większa od liczby osób umieszczonych wynika z faktu przedłużania decyzji w stosunku do osób umieszczanych w placówkach na czas określony.

Wszystkie domy pomocy społecznej posiadają decyzje Wojewody Mazowieckiego zezwalające na prowadzenie działalności na czas nieokreślony.

Realizację planu finansowego w 2012r. przez Domy Pomocy Społecznej przedstawia tabela nr 3.

DPS	Plan	Wykonanie	Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca DPS
Dom Pomocy Społecznej w Żyrardowie ul. Sosabowskiego 23	2 553 344,- zł	2 509 875,00 zł	2 556,-zł (85)
Dom Pomocy Społecznej w Żyrardowie ul. Limanowskiego 32B	2 002 018,- zł	1 976 150,89 zł	2 488,- zł (68)
Dom Pomocy Społecznej w Hamerni	2 175 750,- zł	2 112 398,11 zł	2 554,- zł (73)
Ogółem	6 731 112,- zł	6 598 424,00 zł	

Sprawozdanie z realizacji całego budżetu z podziałem na poszczególne paragrafy zawarte jest w sprawozdaniu z wykonania budżetu Powiatu Żyrardowskiego w 2012 roku.

Dyrektorzy Domów zorganizowali wiele imprez integracyjnych i okolicznościowych na terenie własnych placówek i uczestniczyli z mieszkańcami w tego typu spotkaniach w zaprzyjaźnionych Domach Pomocy Społecznej na terenie województwa mazowieckiego.

Pomoc środowiskowa

Opieka nad dzieckiem i rodziną

Rodziny zastępcze – spokrewnione, niespokrewnione, zawodowe.

Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych i przyznawanie świadczeń pieniężnych jest zadaniem własnym powiatu.

W ramach tego zadania przyznawane są miesięczne świadczenia na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej, natomiast pomoc pieniężna na usamodzielnienie i pomoc na kontynuowanie nauki przysługuje osobie, która przebywała w rodzinie zastępczej spokrewnionej, niespokrewnionej lub zawodowej lub całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej, domu pomocy społecznej, schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym albo młodzieżowym ośrodku wychowawczym co najmniej rok oraz umieszczenie nastąpiło na podstawie postanowienia sądu.

Należy zaznaczyć, iż świadczenia pieniężne dla rodzin zastępczych nie są wielkością stałą, bowiem zależą one od typu rodziny zastępczej, stanu zdrowia dziecka, pobytu

w placówce opiekuńczej oraz dochodu dziecka jakim jest np. renta rodzinna po zmarłych rodzicach czy alimenty lub uposażenie rodzinne.

Kwota stanowiąca podstawę do ustalenia wysokości pomocy:

- pieniężnej na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej,
- pieniężnej na usamodzielnienie,
- pieniężnej na kontynuowanie nauki,
- na zagospodarowanie w formie rzeczowej

wynosi 1 647zł – zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 lipca 2009r.

w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. Nr 127, poz. 1055).

Wysokość przyznanej pomocy (na podstawie art. 80, 81, 82, 83 z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – Dz. U. Nr 149 poz. 887 z późn. zm.), kształtuje się:

660zł miesięcznie w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej,

1000zł miesięcznie w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej: zawodowej, niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności przysługuje dodatek nie niższy niż kwota 200 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania tego dziecka.

Rodzinie zastępczej zawodowej na dziecko umieszczone na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich przysługuje dodatek nie niższy niż 200zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania tego dziecka.

Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka przysługuje świadczenie, o którym mowa w art. 80 ust. 1 oraz dodatki o których mowa w art. 81, również po osiągnięciu przez dziecko pełnoletności, jeżeli nadal przebywa w tej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka na zasadach określonych w art. 37 ust.2.

Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka starosta może przyznać:

- 1) dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka w wieku od 6 do 18 roku życia- raz w roku,
- 2) świadczenie na pokrycie:
 - a) niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka- jednorazowo
 - b) kosztów z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki- jednorazowo lub okresowo,
- 3) rodzina zastępcza zawodowa i niezawodowa może otrzymać środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym w wysokości odpowiadającej kosztom ponoszonym przez rodzinę zastępczą niezawodową albo zawodową na czynsz, opłaty z tytułu najmu, opłaty za energię elektryczną i ciepłą, wodę, gaz, odbiór nieczystości stałych i płynnych, dzwieg osobowy, antenę zbiorczą, abonament telewizyjny i radiowy, usługi telekomunikacyjne oraz związanym z kosztami eksploatacji, obliczonym przez podzielenie łącznej kwoty tych kosztów przez liczbę osób zamieszkujących w tym lokalu lub domu jednorodzinnym i pomnożone przez liczbę dzieci i osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o których mowa w art. 37

ust.2, umieszczonych w rodzinie zastępczej wraz z osobami tworzącymi tę rodzinę zastępczą,

4) Środki finansowe, o których mowa w ust. 2, starosta jest zobowiązany przyznać rodzinie zastępczej zawodowej, w której umieszczono, powyżej 3 dzieci i osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o której mowa w art. 37 ust. 2, oraz jeżeli potrzeba przyznania tych środków zostanie potwierdzona w opinii organizatora rodzinnej pieczy-zastępczej.

Rodzinie zastępczej zawodowej starosta może przyznać raz do roku świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym.

Rodzinie, która sprawowała funkcję rodziny zastępczej, przysługuje pomoc pieniężna również po osiągnięciu przez dziecko pełnoletności nawet do 25 roku życia wychowanka, pod warunkiem, że pozostaje w tej rodzinie i kontynuuje ono naukę.

Ogółem w 2012 roku w powiecie żyrardowskim funkcjonowało łącznie 118 rodzin zastępczych w tym:

- rodziny spokrewnione – 76,
- rodziny niezawodowe – 41,
- zawodowa rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego – 1.

W rodzinach tych umieszczono ogółem 174 dzieci w tym:

- w rodzinach spokrewnionych z dzieckiem – 102 dzieci,
- w rodzinach niezawodowych z dzieckiem – 58 dzieci,
- w zawodowej rodzinie zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego – 14 dzieci.

Wypłacono świadczenia w ilości:

- świadczenia miesięczne – 1 171,
- świadczenia jednorazowe na zagospodarowanie – 11,
- świadczenia jednorazowe losowe - 0,
- wynagrodzenie dla zawodowej rodziny zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego – 12,
- świadczenia miesięczne na kontynuowanie nauki – 324
- świadczenia jednorazowe na usamodzielnienie – 8
- pomoc rzeczowa na zagospodarowanie – 2

Łączna kwota wypłaconych świadczeń w 2012r. dla wszystkich typów rodzin zastępczych oraz pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie wynosiła – 1 553 267,30 zł

- Miasto Żyrardów – 858 329,60 zł
- Gmina Mszczonów – 209 762,57 zł
- Gmina Puszcza M. – 151 758,21 zł
- Gmina Wiskitki – 198 692,75 zł
- Gmina Radziejowice - 134 724,17 zł

W 2012 roku usamodzielniono wychowanków z rodzin zastępczych wypłacając świadczenia w łącznej wysokości 41 969,00 zł i pomoc rzeczową na zagospodarowanie w łącznej wysokości 4 358,01 zł oraz udzielono pomocy wychowankom rodzin zastępczych na kontynuację nauki w łącznej wysokości 156 745,03 zł.

Ponadto w ramach zawartych porozumień pomiędzy powiatami, dotyczących pokrywania kosztów pobytu dzieci z terenu Powiatu Żyrardowskiego umieszczanych w rodzinach zastępczych poza powiatem, przekazano środki w kwocie 154 843,13 zł.

Wypłacono rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcje pogotowia rodzinnego wynagrodzenie w łącznej wysokości **31 525,38 zł** oraz zapłacono składki ZUS od wynagrodzeń w kwocie **4 994,87 zł** i składki na Fundusz Pracy w kwocie **790,86 zł**.

Pomoc mająca na celu integrację ze środowiskiem

W 2012r. procedurą usamodzielnienia objęto 20 pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo - wychowawczych, w tym 12 osób kontynuuje naukę / 10 osób z ustawy o pomocy społecznej, dwie osoby z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej/. Świadczenia na usamodzielnienie wypłacono 3 osobom. Pozostałe osoby opuszczające całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze świadczeniem na usamodzielnienie zostaną objęte zgodnie z przepisami wprowadzonymi ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.). Zgodnie z zapisem art. 89 ust. 6 przywoływanej ustawy w przypadku gdy osoba usamodzielniana kontynuuje naukę, pomoc pieniężną na usamodzielnienie wypłaca się po ukończeniu nauki.

Łącznie na usamodzielnienie i zagospodarowanie w 2012r. wypłacono kwotę **10 498,00 zł**. Natomiast naukę w 2012r. kontynuowało 12 pełnoletnich wychowanków całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych / 10-ro z ustawy o pomocy społecznej-świadczenie 494,10 zł i 2-je z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej-świadczenia po 500,00 zł / którym Decyzją Starosty Powiatu Żyrardowskiego udzielono pomocy finansowej na łączną kwotę **47 225,23 zł**.

Szczegółowe dane dotyczące wychowanków z rodzin zastępczych i całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych przedstawia zestawienie nr 1.

Kierowanie dzieci i młodzieży do placówek opieki całkowitej

Kierowanie wychowanków do ośrodków wychowawczych i całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych realizowane jest na podstawie Rozporządzeń Ministra Polityki Społecznej oraz Ministra Edukacji Narodowej i Sportu. Podstawą skierowania do takich placówek jest postanowienie sądu, wniosek rodziców lub opiekunów prawnych. Starosta Powiatu, na którego terenie znajduje się placówka wydaje skierowanie do umieszczenia w placówce, z wyjątkiem Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych i Młodzieżowych Ośrodków Socjoterapii. Natomiast przed uzyskaniem skierowania do placówek socjalizacyjnych i interwencyjnych podpisuje się porozumienia między powiatami.

W 2012r. podpisano 50 nowych porozumień w sprawie umieszczenia i ponoszenia kosztów utrzymania dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, w tym 17 porozumień dotyczy dzieci umieszczonych w placówkach w 2012r. Część porozumień została podpisana ponownie ze względu na funkcjonującą od 1 stycznia 2012r. ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Na ten cel Powiat Żyrardowski przekazał **1 796 921,14 zł**.

W 2012r. wpłynęło łącznie 13 postanowień sądu oraz wnioski opiekunów prawnych w celu umieszczenia 18 dzieci w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych, w tym w placówkach interwencyjnych i socjalizacyjnych. Oprócz postanowień, które wpłynęły w 2012r. realizowano również 1 postanowienie sądu z lat poprzednich. Łącznie zrealizowano 12 postanowień oraz wniosków opiekunów prawnych. Natomiast nie zrealizowano

1 postanowienia z powodu braku miejsca w placówkach, postanowienie to zostało zrealizowane na początku kolejnego roku.

Szczegółowe dane przedstawia zestawienie nr 2.

Współpraca ze stowarzyszeniami

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie udzieliło dofinansowania ze środków PFRON dla stowarzyszeń działających na rzecz osób niepełnosprawnych oraz współpracuje ze stowarzyszeniami działającymi w zakresie pomocy społecznej, a szczególnie ze:

- Stowarzyszeniem „Równych Szans”- dofinansowanie działalności Domu Dziennego Pobytu dla dzieci niepełnosprawnych, dofinansowanie do wycieczki dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów;
- Towarzystwem Przyjaciół Dzieci – prowadzenie i finansowanie Środowiskowego Ogniska Wychowawczego TPD i Klubu Środowiskowego „Dziatwa” TPD,
- Polskim Związkiem Niewidomych, Koło Terenowe w Żyrardowie – dofinansowanie do imprezy integracyjnej z okazji Święta Białej Laski;
- Polskim Związkiem Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Oddział Rejonowy w Żyrardowie - dofinansowanie do imprezy integracyjnej z okazji Dnia Seniora;
- Polskim Związkiem Głuchych, Koło Terenowe w Żyrardowie - dofinansowanie do imprezy integracyjnej z okazji Wigilii Świąt Bożego Narodzenia ;
- Polskim Związkiem Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Zarząd Rejonowy w Mszczonowie - dofinansowanie do wycieczki integracyjnej dla niepełnosprawnych członków związku;
- Powiatowym Stowarzyszeniem Rodzin Abstynenckich „ Jutrzenka” w Żyrardowie - dofinansowanie do uczestnictwa w obozie edukacyjno – terapeutycznym dla niepełnosprawnych członków stowarzyszenia;
- Stowarzyszeniem „Amazonki” – dofinansowanie do wycieczki integracyjnej dla członków stowarzyszenia i ich opiekunów;
- Świetlicą Socjoterapeutyczną w Radziejowicach – dofinansowanie imprezy integracyjnej z okazji Dnia dziecka,
- Klubem Seniora „Złota Jesień” z Mszczonowa – dofinansowanie wycieczki turystyczno-krajoznawczej dla osób niepełnosprawnych;
- Stowarzyszeniem Osób Niepełnosprawnych „Razem Być” w Żyrardowie - dofinansowanie wycieczki turystyczno-krajoznawczej dla osób niepełnosprawnych;
- Stowarzyszeniem Rodziców i Opiekunów Dzieci Niepełnosprawnych „Uśmiech Dziecka” w Mszczonowie - dofinansowanie do wycieczki dla dzieci niepełnosprawnych i ich opiekunów.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wnioskowało o umieszczenie w 2012r. w „Programie współpracy z organizacjami pozarządowymi w 2012r.” następujących zadań jako priorytetowych z zakresu:

- 1) pomocy społecznej, a w szczególności pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej,
- 2) działań na rzecz osób niepełnosprawnych.

Zarząd Powiatu Żyrardowskiego na podstawie udzielonej delegacji dnia 17.01.2012r. podjął uchwałę w sprawie określenia zadań zleczanych organizacjom pozarządowym w 2012r. oraz

ogłoszenia otwartych konkursów ofert. W ślad za ww. uchwałą ogłoszono otwarte konkursy na realizację zadań:

1. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży zagrożonych niedostosowaniem społecznym, dzieci z rodzin ubogich i niewydolnych wychowawczo.
2. Wieloprofilowe usprawnianie dzieci niepełnosprawnych.

W wyniku przeprowadzonego konkursu wybrano i podpisano umowy z następującymi podmiotami (tabela nr 4);

- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy z siedzibą w Żyrardowie – realizacja zadania nr 1, przeznaczono środki finansowe w kwocie 65 000,- zł,
- Stowarzyszenie Równych Szans z siedzibą w Żyrardowie – realizacja zadania nr 2, przeznaczono środki finansowe w kwocie 50 000,- zł.

Tabela nr 4 – Organizacje pozarządowe

Nazwa placówki	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	Liczba wychowanków średniorocznie	Zatrudnienie Osoby/etaty
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Żyrardowie ul Środkowa 36, organizacja pozarządowa, prowadzi placówki wsparcia dziennego: - Środowiskowe Ognisko Wychowawcze TPD ul. Środkowa 36 - Klub Środowiskowy TPD ul Mostowa 13	65 000,00 (dotacja Powiatu)	65 000,00	80	0,5 etatu – 1 osoba Umowy cywilno-prawne – 5osób
Stowarzyszenie Równych Szans w Żyrardowie - Dom Dziennego Pobytu w Żyrardowie ul. Armii Krajowej 3	50 000,00 (dotacja Powiatu)	50 000,00	16	3,5 etatu – 4 osoby umowy zlecenia – 4 osoby
Razem	115 000,00	115 000,00	96	4 etaty 9 osób

Placówki wsparcia dziennego tj. Klub Środowiskowy i Środowiskowe Ognisko Wychowawcze prowadzone przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział w Żyrardowie pozyskują środki finansowe na realizację zadań statutowych z różnych źródeł tj.: ze środków budżetu powiatu, budżetu miasta, Urzędu Marszałkowskiego oraz darczyńców i sponsorów.

W 2012r. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Żyrardowie – organizacja pozarządowa, otrzymało dotację ze środków budżetu Powiatu w kwocie **65 000,- zł** na realizację zadań z zakresu wyrównywania szans edukacyjnych dla dzieci i młodzieży zagrożonych niedostosowaniem społecznym oraz dla dzieci z rodzin ubogich.

W ramach rehabilitacji społecznej w 2012r. ze środków własnych powiatu współfinansowana była działalność Domu Dziennego Pobytu dla Dzieci Niepełnosprawnych w Żyrardowie. Placówka ta jest prowadzona przez Stowarzyszenie „Równych Szans” i jako organizacja pozarządowa otrzymała dotację w wysokości **50 000,- zł** na realizację zadania z zakresu wieloprofilowego usprawniania dzieci niepełnosprawnych. Ponadto placówka pozyskuje środki na realizację własnych zadań z innych źródeł tj. budżetu miasta, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Pomoc osobom niepełnosprawnym.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności realizuje zadania w zakresie orzecznictwa do celów poza rentowych dla osób dorosłych i dzieci z powiatu żyrardowskiego i sochaczewskiego.

Sprawozdanie o realizacji powyższego zadania zostało opracowane i przedstawione przez Przewodniczącą Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Rehabilitacja społeczna i zawodowa

Bardzo ważnym zadaniem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie jest podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności z zakresu rehabilitacji społecznej, w tym:

- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny oraz przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dla osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie kosztów działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej,
- dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osobom niepełnosprawnym,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.

Ponadto Powiatowy Urząd Pracy w Żyrardowie realizuje zadania z zakresu zatrudnienia i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych w tym:

- finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy, określone w ustawie o promocji w odniesieniu do osób niepełnosprawnych, zarejestrowanych jako poszukujące pracy, niepozostające w zatrudnieniu,
- przyznawanie osobom niepełnosprawnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub rolniczej,
- dokonywanie zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę w związku z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy, dokonywanie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej,
- dokonywanie zwrotu kosztu wynagrodzenia osoby niepełnosprawnej oraz składek na ubezpieczenie społeczne od tego wynagrodzenia,
- finansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych.

Ogółem w 2012 r. zrealizowano powyższe zadania na kwotę **1 990 677,00 zł** w tym kwota na pokrycie kosztów obsługi realizowanych zadań – 48 552,00 zł.

Dla porównania:

Rok	Kwota
1999r.	735 134,00 zł
2000r.	809 407,00 zł
2001r.	809 100,00 zł
2002r.	671 838,00 zł
2003r.	1 099 533,00 zł
2004r.	1 598 063,00 zł
2005r.	1 680 692,00 zł
2006r.	1 773 863,00 zł
2007r.	1 869 960,00 zł
2008r.	2 290 878,00 zł
2009r.	1 649 550,00 zł
2010r.	1 332 768,00 zł
2011r.	1 339 012,00 zł

W realizacji zadań na rzecz osób niepełnosprawnych ważną rolę pełni powołana przez Starostę Powiatu Żyrardowskiego we wrześniu 2003 roku Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych, której zadaniem jest inicjowanie i opiniowanie działań na rzecz tej społeczności naszego powiatu.

W okresie sprawozdawczym rada realizowała następujące zadania:

- 1) opiniowanie projektów uchwał Rady Powiatu Żyrardowskiego w sprawie zatwierdzenia wysokości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na realizację zadań ustawowych,
- 2) zwracanie uwagi na problemy istotne dla środowiska osób niepełnosprawnych występujące na terenie powiatu żyrardowskiego, a w szczególności:
 - wnioskowanie o zwiększenie działań mających na celu informowanie środowiska o możliwości korzystania ze środków PFRON,
 - poznawanie problemów występujących w środowiskach członków rady, wymiana doświadczeń, pomoc,
 - zgłaszanie konieczności pełnego wykorzystania środków będących w dyspozycji PCPR.

Realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej w 2012r. przedstawia poniższa tabela

Tabela nr 5.

Zadania	Liczba osób lub umów	Plan w zł.	Kwota zrealizowana w zł	Pozostało w zł.
Turnusy Rehabilitacyjne:	530 osób		446 337	
W tym dorośli	336 (wraz z opiek.)		302 620	
W tym dzieci	194 (wraz z opiek.)		143 717	
Likwidacja barier	39 umów		89 659	
W tym dorośli	28 umów		68 159	
W tym dzieci	11 umów		21 500	
Sprzęt rehabilitacyjny, środki pomocnicze, przedmioty ortopedyczne	887 osób		481 369	
W tym dorośli	806		424 759	
W tym dzieci	81		56 610	
Sport, kultura, rekreacja	11 umów 641 osób		45 479	
W tym dorośli	607 osób		13 839	
W tym dzieci	34 osoby		31 640	
Warsztat Terapii Zajęciowej	40 uczestników		591 840	
Zobowiązania dotyczące zwrotu kosztów wynagrodzeń i składek	0		0	
Zwrot kosztów związanych z przystosowaniem stanowiska pracy	2 osoby		76 500	
Finansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania zawodowego	7 osób		31 168	
Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy na rzecz osób niepełnosprawnych	18 osób		100 156	
Pożyczki na rozpoczęcie działalności gospod. lub rolniczej	2		79 617	
OGÓŁEM ŚRODKI PFRON	2 127 osób 50 umów	1 955 202	1 942 125	13 077

Plus koszty obsługi

48 552

Łącznie

1 990 677

Plan zrealizowano w 99,33 %.

Na kwotę 13 077,00 zł tj. kwotę niewykorzystanych środków PFRON w 2012r. złożyły się:

- kwota 517,00 zł – zwrócona przez Polski Związek Głuchych w wyniku rozliczenia umowy na dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych;
- kwota 12 560,00 zł – zwrócona przez Powiatowy Urząd Pracy w wyniku rozliczenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

Poradnictwo i doradztwo

Punkt Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego w Żyrardowie przy ul. Środkowej 36 obsługuje jeden pracownik socjalny (umowa o pracę) oraz zatrudnieni na umowę zlecenie psycholog, terapeuta, pedagog, sprzątaczką.

W roku 2012 pracownicy Punktu Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego (pracownik socjalny i psycholog, terapeuta, pedagog) zajmowali się 529 sprawami, które były zgłoszone przez osoby indywidualne, ośrodki pomocy społecznej, szkoły, policję, kuratorów i pedagogów szkolnych z terenu powiatu żyrardowskiego.

W okresie sprawozdawczym, podobnie jak w latach ubiegłych najwięcej zgłoszonych spraw dotyczyło:

- 1. Konfliktów rodzinnych i partnerskich** - przyczyny tu występujące są złożone. Są to zarówno sprawy związane ze sprawowaniem opieki nad małoletnimi dziećmi po rozstaniu się rodziców (partnerów), bezrobocie i brak środków na utrzymanie rodziny, uzależnienia rodziców (alkohol, narkotyki), przemoc w rodzinie. Dzieciom i ich rodzicom (opiekunom) proponujemy opiekę psychologiczną, pedagogiczną i poradnictwo.
- 2. Uzależnienia od alkoholu** - rodzicom z uzależnieniem proponujemy zgłoszenie się do Poradni Uzależnień i Współuzależnienia, gdzie powinni podjąć odpowiednią terapię. Sytuacja dzieci w tych rodzinach jest trudna z powodu nieodpowiedzialności dorosłych, którzy lekceważą problem (jest im z tym dobrze lub nie widzą problemu) i nawet jeśli zgłoszą się do Poradni to oszukują terapeutów i w dalszym ciągu piją alkohol. Praca z takimi rodzinami jest niezwykle trudna i nie przynosi oczekiwanych efektów. Często ratunkiem dla dzieci i ich opiekuna jest rozstanie rodziców (partnerów) lub ograniczenie im praw rodzicielskich. Rodziny z uzależnieniem alkoholowym chętnie korzystają ze wszelkich form pomocy, niestety ale tylko materialnej, w zamian nic z siebie nie dając. Konieczne jest tu współdziałanie wielu instytucji; kuratorów sądowych, pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych i psychologów Poradni Uzależnienia.
- 3. Przemocy w rodzinie** - której przyczyny są złożone. Często przyczynami przemocy jest uzależnienie od alkoholu, rozpad rodziny, bezrobocie i brak środków do życia, itp. Ustawa z dnia 10 czerwca 2010r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zacieśniła współdziałanie instytucji zajmujących się sprawowaniem opieki nad dzieckiem i rodziną, policji, sądów i szkół, co w efekcie zaowocowało powołaniem w gminach zespołów interdyscyplinarnych. Ofiarom przemocy domowej proponujemy pomoc psychologiczną, pedagogiczną i poradnictwo.
- 4. Trudności wychowawcze z dziećmi** - problem ten występuje zarówno w rodzinach niewydołnych wychowawczo, jak i w rodzinach, które w środowisku posiadają opinię funkcjonujących prawidłowo. Problem ten dotyczy m. in.: nie realizowania obowiązku szkolnego przez nieletnich, zaburzonych relacji rodzice-dzieci, braku zainteresowania rodziców sprawami dzieci, czy jest powodem niepełnosprawności dziecka (ADHD, FAS) lub rodzica lub ciążą nieletniej. W przypadku niepełnosprawności konieczna jest opinia z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i zalecenia do pracy z dzieckiem i rodziną. W powiecie żyrardowskim brak jest specjalistycznych poradni i dlatego nie jest prowadzona praca z dzieckiem z nadpobudliwością i zaburzonymi relacjami w rodzinie. Rodziny te powinny uczestniczyć w terapiach, dziecko powinno być pod

opieką psychiatry i powinno uczestniczyć w terapii grupowej. Rzadko rodzina podejmuje współpracę ze specjalistami w Warszawie.

- 5. Bezrobocie i braku środków do życia (ubóstwo)** - problem dotyka coraz mocniej naszego społeczeństwa na skutek utraty lub braku stałego zatrudnienia. Brak perspektyw na zatrudnienie i zdobycia środków do życia przyczynia się do utraty bezpieczeństwa i stabilizacji, co w konsekwencji prowadzi do degradacji ludzi i rodzin i jest przyczyną występowania w rodzinach licznych konfliktów. Bezrobocie jest przyczyną m. in. tego, że młodzi ludzie żyją w związkach partnerskich, a matki posiadają status matki samotnie wychowującej dziecko.

Praca z osobą, która utraciła zatrudnienie i nie ma środków do życia, a polegająca na motywowaniu jej do poszukiwania zatrudnienia i wsparciu psychologicznym, socjalnym i poradnictwem to za mało. Brak jest nieodpłatnych ofert przeszkolenia w celu zdobycia nowego zawodu i rozwijania zainteresowań, gdzie bezrobotni z rodziną mogliby spędzać czas wolny. Dzieci uczęszczające do szkoły mogą korzystać ze Świetlicy Profilaktyczno-Wychowawczej czy Świetlicy TPD. Na wniosek rodziców korzystają z nieodpłatnego ciepłego posiłku w szkole, który jest refundowany przez ośrodek pomocy społecznej.

- 6. Bezradność w sprawach życiowych** - występuje w rodzinach, gdzie jest problem alkoholowy, gdzie jedno z rodziców (lub oboje) są upośledzeni umysłowo czy cierpią na chorobę psychiczną, w rodzinach wielodzietnych lub niepełnych, w rodzinach, gdzie często brakuje środków do życia, gdzie brak porozumienia między rodzicami (partnerami) z różnych powodów, np.: sprawa okołorozwodowa, nie łożenie na utrzymanie rodziny (dzieci - alimenty), strata małżonka (partnera), przemoc. Często bezradność wiąże się z chorobą rodziców (rodzica, opiekuna) lub nie radzenia sobie z problemami dorastających dzieci (nałogi, nie realizowanie obowiązku szkolnego, ucieczki z domu, wczesna ciąża nieletniego dziecka).

Z rodzinami prowadzona jest stała praca socjalna wspólnie z pracownikami socjalnymi ośrodków pomocy społecznej, kuratorami i pedagogami szkolnymi polegająca na mobilizowaniu rodziny do zmian, podjęcia leczenia, terapii psychologicznych czy pedagogicznych.

- 7. Niepełnosprawności** - (w tym umysłowej i fizycznej, również spowodowanej podeszłym wiekiem). Sytuacja takich osób jest szczególnie trudna, gdy nie ma pomocy rodziny lub opiekuna. Często osoby niepełnosprawne są samotne. Z powodu swojego kalectwa nie radzą sobie w opiece nad małoletnimi dziećmi. Z tego powodu dziecko znajduje się pod opieką kogoś z rodziny a matka (ojciec) są pozbawieni z nim kontaktu, co bardzo niekorzystnie odbija się na psychice rodzica i dziecka.

Osoby niepełnosprawne w podeszłym wieku z powodu zbyt małych dochodów (renty, emerytury) żyją bardzo skromnie. Często pozostają same w domu w zimę bez ogrzewania i ciepłego posiłku. Są przypadki, że samotna starsza osoba pozostaje w rodzinie tylko dlatego, że ma emeryturę, z której utrzymuje się rodzina, która nie dba o potrzeby schorowanej starszej osoby.

Istnieje możliwość udzielania pomocy przez opiekunki PCK, które w zależności od potrzeb pomagają odpłatnie osobie. Praca polegała na częstym odwiedzaniu rodziny, poradnictwie i pracy socjalnej.

8. **Zaniedbywania dzieci** - w tym niewydolności opiekuńczo-wychowawczej. To problem, który dotyczy nie tylko młodych ludzi. Występuje również w rodzinach, gdzie małżonkowie (partnerzy) od wielu lat są w związku. Przyczyn tego zjawiska jest wiele i przeważnie występują one łącznie, np.: niepełnosprawność (upośledzenie umysłowe, choroby psychiczne), alkoholizm, brak środków do życia, brak wzorców wychowawczych, przemoc w rodzinie, nowy partner(ka).
Z rodzinami prowadzona była praca pedagogiczna, socjalna, poradnictwo i ścisła współpraca z kuratorami sądowymi i ośrodkami pomocy społecznej.
9. **Nie realizowanie obowiązku szkolnego** przez dzieci i młodzież ze szkół podstawowych i gimnazjalnych. Pisma do wiadomości o uczniach wystosowane przez szkoły przesyłane były do PCPR w Żyrardowie. Pracownik socjalny Poradnictwa przeprowadzał wywiad środowiskowy z rodzicami (opiekunami) w miejscu zamieszkania ucznia. Rodzicom (opiekunom) zalecano ścisłą współpracę ze szkołą i proponowana była praca rodziny z pedagogiem, psychologiem i poradnictwem.
10. **Konfliktu rodzice - dorastające dzieci** - w rodzinach brakuje wzorców zachowań, brakuje środków na utrzymanie lub rodzice są zbyt zajęci swoimi sprawami. Dzieci pozostawione same sobie szukają środowiska, gdzie mogą czuć się ważne i akceptowane. Szukają sytuacji, które umożliwiają im pozyskanie szybkich pieniędzy. Nie realizują obowiązku szkolnego. Nieletni popadają w konflikt z prawem, z rówieśnikami, z rodzicami, szkołą.
Praca w rodzinie w takich sytuacjach opiera się na terapii całej rodziny nie tylko małoletniego. Rodzinom proponowano współpracę z psychologiem, pedagogiem i poradnictwem.
11. **Trudnej sytuacji rodzin wielodzietnych i niepełnych** - w środowiskach rodzin wielodzietnych występuje nagromadzenie całego szeregu problemów społecznych. Są to m.in.: ubóstwo, które spowodowane jest bezrobociem rodziców, niepełnosprawnością, problemem alkoholowym czy bezradnością wychowawczą.
W przypadku rodzin niepełnych są to często konflikty między rodzicami po ich rozstaniu się, który najmocniej i najboleśniej dotyka najślabszych, tj. nieletnich dzieci. Problem nie radzenia sobie w sprawach życiowych występuje po odejściu partnera (rozwód, śmierć lub rozstanie). Matki samotnie wychowujące dzieci często borykają się z kłopotami finansowymi (brak zatrudnienia, alimentów). Samotni mężczyźni mają problemy w prowadzeniu gospodarstwa domowego i opieki nad dzieckiem. Samotnemu rodzicowi najwięcej trudności sprawia problem niskiego dochodu, lub jego braku, trudności związane ze zorganizowaniem opieki nad dzieckiem w czasie pracy rodzica (opiekuna).
12. **Braku kontaktu rodzica z dzieckiem** - coraz częściej ojcowie małoletnich dzieci zgłaszają ten problem. Występuje on w rodzinach, gdzie małżonkowie (partnerzy) rozstali się. Dziecko przeważnie pozostaje przy matce, która utrudnia ojcu kontakty z dzieckiem.

Współpraca:

Pracownik socjalny Poradnictwa Rodzinnego przy rozwiązywaniu problemów zgłaszających się o pomoc rodzin i osób współpracował z pedagogami szkolnymi szkół podstawowych, gimnazjów i szkół średnich, z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, z Sądem Rejonowym w Żyrardowie Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich, Zespołem Kuratorów Sądowych, Komendą Powiatową Policji w Żyrardowie, Strażą Miejską w Żyrardowie, Ośrodkami Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Żyrardowskiego, Poradnią Zdrowia Psychicznego i Uzależnień w Żyrardowie, Domem Opieki „Dar Serca” w Oryszewie, Noclegownią dla ofiar przemocy w Gąbie, TPD w Żyrardowie, Zarządem Rejonowym PCK w Żyrardowie.

Ponadto w pomieszczeniach Poradnictwa Rodzinnego w obecności pracownika socjalnego odbywają się spotkania dzieci i ich opiekunów zastępczych z rodzicami biologicznymi. Odnosi się to do przypadków, gdy rodzice biologiczni pozbawieni są praw rodzicielskich lub, gdy istnieje uzasadniona obawa o bezpieczeństwo dziecka i opiekuna zastępczego w jej miejscu zamieszkania.

W 2009r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie przystąpiło do realizacji Projektu systemowego „Równaj” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII – Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1.- Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.2 – Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji poprzez powiatowe centra pomocy rodzinie współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Została zawarta Umowa ramowa Projektu systemowego „Równaj” Nr umowy: UDA-POKL.70.01.02-14-003/09-00 w dniu 28 lipca 2009r. pomiędzy Województwem Mazowieckim, w imieniu którego działa Mazowiecka Jednostka Wdrażania Projektów Unijnych, ul. Jagiellońska 74, Warszawa, a Powiatem Żyrardowskim, w imieniu którego działa Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie, ul. Limanowskiego 30.

Zgodnie z § 2 pkt 4 umowy realizacja Projektu systemowego zawarta jest na okres od 01.01.2009 do 31.12.2013r. Natomiast § 3 pkt 3 umowy stanowi: Realizacja Projektu systemowego w kolejnych latach budżetowych następuje zgodnie z zatwierdzonymi w kolejnych latach wnioskami o dofinansowanie realizacji projektu. Wnioski, o których mowa będą załączane do niniejszej umowy w formie aneksu. W związku z § 4 pkt 1 umowy: środki na finansowanie Projektu systemowego przyznawane są corocznie (lub na okres dłuższy niż rok budżetowy) na podstawie zatwierdzonego wniosku o dofinansowanie realizacji projektu.

Ponadto w dniu 27 sierpnia 2012r. został podpisany Aneks nr UDA-POKL.07.01.02-14-003/09-03 do umowy, który przedłuża realizację Projektu systemowego na okres od 01.01.2009r. do 30.09.2014r.

W roku 2012 Instytucja Wdrażająca przyznała środki na dofinansowanie Projektu systemowego w formie dotacji rozwojowej w łącznej kwocie nieprzekraczającej 397 590,90 PLN co stanowiło 85 % całkowitych wydatków kwalifikowanych Projektu systemowego na 2011r. Wkład Budżetu Państwa, stanowiący 4,5% wyniósł 21 048,93 PLN. Natomiast PCPR zobowiązany był do wniesienia wkładu własnego w kwocie 49 114,17 PLN, stanowiącego nie więcej niż 10,5% całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu 2012r. Łączna wartość projektu wyniosła 467 754,00 PLN. W realizację projektu zaangażowanych zostało 464 386,16 PLN.

Celem głównym Projektu „Równaj” był rozwój osobisty i społeczny oraz przygotowanie do pełnienia ról zawodowych uczestników projektu. Natomiast cele szczegółowe odnosiły się do podniesienia poziomu kompetencji osobistych i społecznych, nabycie i uaktualnienie kompetencji zawodowych, wsparcie otoczenia uczestników projektu, a także zacieśnienie więzi społecznych między uczestnikami projektu a mieszkańcami powiatu. Wsparcie w projekcie kierowane było do osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, które jednocześnie nie pracowały i były w wieku aktywności zawodowej, a w szczególności do 35 osób niepełnosprawnych oraz 20 osób w wieku od 15 do 25 roku życia, pochodzących ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym znajdujących się w rodzinach naturalnych, rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Działania w projekcie skierowane były na aktywną integrację w ramach której zrealizowane zostały warsztaty treningu umiejętności i kompetencji społecznych dla osób niepełnosprawnych. W ramach tych działań przeprowadzono warsztaty rozwoju osobistego i rozwoju umiejętności społecznych, aktywne metody poszukiwania pracy i tworzenia profesjonalnych dokumentów aplikacyjnych, wsparcie psychologiczne, konsultacje i doradztwo indywidualne, kurs obsługi komputera, kurs języka angielskiego, a także 5-cio dniowy wyjazd integracyjny dla 15 osób niepełnosprawnych deklarujących chęć powrotu na rynek pracy. Dla kolejnych 20 osób niepełnosprawnych, którym zarówno stopień niepełnosprawności, jak i rodzaj niepełnosprawności uniemożliwia powrót na rynek pracy zorganizowano 10 dniowe wyjazdowe warsztaty rozwoju osobistego i rozwoju umiejętności społecznych, połączone z zajęciami rehabilitacyjnymi i usprawniającymi.

Ponadto działaniami zostało objętych 20 osób wieku od 15 do 25 roku życia, pochodzących ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym znajdujących się w rodzinach naturalnych, rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych, które uczestniczyły 5-cio dniowym wyjeździe integracyjnym, w trakcie którego przeprowadzono warsztaty rozwoju osobistego i społecznego z elementami aktywizacji zawodowej, autoprezentacji i tworzenia profesjonalnych dokumentów aplikacyjnych. Osoby te uczestniczyły także w kursie prawa jazdy kategorii B połączonego z modulem aktywne metody poszukiwania pracy.

W ramach działania „Aktywna Edukacja”, skierowano cztery osoby będące uczestnikami i uczestniczkami projektu w 2012 roku na zajęcia w formach szkolnych celem uzupełnienia lub uzyskania przez nie wykształcenia na poziomie średnim.

Prowadzone były również działania o charakterze środowiskowym w ramach których zorganizowany został Piknik Rodzinny. Była to impreza integracyjna, w której udział wzięli udział uczestnicy projektu „Równaj”, a także osoby z ich otoczenia, rodziny, znajomi, przyjaciele i mieszkańcy powiatu.

W 2012r. została zawarta umowa w sprawie udzielenia dotacji celowej na dofinansowanie realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.) pomiędzy Wojewodą Mazowieckim a Powiatem Żyrardowskim na realizację zadań:

- z przeznaczeniem na obowiązkowe zwiększenie wysokości świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinach zastępczych, o których mowa w art. 226 ust. 1 pkt 1 lit. b ww. ustawy na kwotę 29 778,00 zł,

- z przeznaczeniem na wynagrodzenia dla zawodowej rodziny zastępczej o charakterze pogotowia rodzinnego na kwotę 9 344,00 zł.

Kwota dotacji otrzymana na realizację powyższych zadań została w 100% wydatkowana przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Ponadto w 2012r. Powiat Żyrardowski przystąpił do realizacji pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”. Została zawarta Umowa nr ASM/000014/07/D w dniu 04.09.2012r. pomiędzy Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych a Powiatem Żyrardowskim, w imieniu którego zadanie realizuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie. W roku 2012 PFRON przyznał środki w wysokości **49 856,00 zł**, natomiast wydatkowano środki w kwocie **28 973,40 zł**, a pozostałe niewykorzystane środki w kwocie **20 882,60 zł** zostały zwrócone.

Program obejmował udzielenie dofinansowania dla osoby niepełnosprawnej lub podopiecznego w następujących obszarach:

- Obszar A – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- Obszar B1 – pomoc w zakupie specjalistycznego sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem,
- Obszar B2 – pomoc w zakupie urządzeń lektorskich,
- Obszar B3 – pomoc w zakupie urządzeń brajlowskich,
- Obszar B4 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu komputerowego i oprogramowania lub urządzeń lektorskich albo brajlowskich,
- Obszar C – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- Obszar D – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- Obszar E – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B,
- Obszar F – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

W okresie realizacji Programu do PCPR w Żyrardowie wpłynęło ogółem 19 wniosków. Zawarto 5 umów: tj. 2 umowy w Obszarze C na kwotę 21 000,00 zł, 3 umowy w Obszarze D na kwotę 6 680,00 zł oraz wykorzystano środki na obsługę, ewaluację i promocję w kwocie 1 293,40 zł.

Sprawy organizacyjne

Pracownicy Centrum uczestniczyli w roku 2012 w szkoleniach tematycznych z zakresu pomocy społecznej, wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, współpracy z ośrodkami adopcyjnymi, przeciwdziałania przemocy, „Aktywny Samorząd” zasady prowadzenia rozliczeń.

Zestawienie realizacji budżetu z zakresu pomocy społecznej oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej w 2012r.

Tabela nr 6

Rozdział		Plan w zł	Wykonanie w zł	%
85201	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	57 724,00	57 723,23	100,00
85202	Domy pomocy społecznej	6 731 112,00	6 598 424,00	98,03
85203	Ośrodki wsparcia	253 700,00	253 700,00	100,00
85204	Rodziny zastępcze	1 592 408,00	1 590 578,41	100,00
85218	Powiatowe centra pomocy rodzinie	667 048,00	645 836,46	96,82
85220	Jednostki specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	83 844,00	80 080,89	95,51
85321	Zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności	252 000,00	251 987,03	99,99
85311	Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych – WTZ	65 760,00	65 760,00	100,00
	PFRON – rehabilitacja zawodowa i społeczna	1 955 202,00	1 942 125,00	99,33
	Ogółem	11 658 798,00	11 486 215,02	99,00

Ogółem środki finansowe przeznaczone na pomoc społeczną w zestawieniu 14-letnim

Tabela nr 7

Lata	Plan w zł	Wykonanie w zł	Dynamika wzrostu %
1999	6 420 352	6 355 610	100,00
2000	7 310 369	7 246 943	114,02
2001	7 148 256	7 113 834	111,93
2002	7 037 713	7 011 438	110,32
2003	7 676 743	7 616 285	119,83
2004	8 645 808	8 404 360	132,23
2005	9 459 725	9 356 788	147,22
2006	9 751 136	9 561 229	150,44
2007	10 621 832	10 573 438	166,36
2008	11 921 786	11 870 640	186,77
2009	12 320 818	12 149 467	191,16
2010	11 367 382	11 083 465	172,63
2011	10 604 912	10 544 406	165,90
2012	11 658 798	11 486 215	181,00

Z powyższej tabeli wynika, że środki finansowe przeznaczone na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej w latach 1999 – 2009 ulegały sukcesywnemu zwiększaniu. W roku 1999 pomoc społeczna wykorzystwała środki w wysokości - 6 355 610,- zł, natomiast w roku 2012

zrealizowano zadania na 11 486 215,00 zł. W stosunku do roku 1999 zasób środków finansowych wykorzystywanych przez naszą jednostkę zwiększył się o 81 %.

Natomiast w roku 2012 realizowany był projekt systemowy „Równaj” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII – Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1.- Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.2 – Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji poprzez powiatowe centra pomocy rodzinie współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Na ten cel pozyskaliśmy środki w łącznej wysokości 467 754,00 zł.

Sprawozdawczość

Prowadzono współpracę z Wydziałem Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w zakresie sprawozdawczości w ramach której opracowano i przekazano 66 sprawozdań z działalności: miesięcznej, kwartalnej, półrocznej i rocznej.

Kadry

Na dzień 31 grudnia 2012 roku powyższe zadania realizowało 10 pracowników zatrudnionych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, 1 osoba w Punkcie Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego.

Korzystano, także z umów o dzieło lub umów zleceń: radca prawny, psycholog, pedagog, terapeuta, inspektor nadzoru, sprzątanie.

Wykaz potrzeb Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie pomocy społecznej zgodnie z art. 112 ust.12 Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.):

- potrzeba zabezpieczenia mieszkań chronionych dla osób usamodzielniających się powracających na teren powiatu z placówek opiekuńczo-wychowawczych, placówek resocjalizacyjnych oraz opuszczających rodziny zastępcze,
- potrzeba powołania placówki socjalizacyjnej na terenie powiatu,
- potrzeba utworzenia Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej dla potrzebujących natychmiastowej pomocy,
- potrzeba zatrudnienia na etaty (umowa o pracę): radcy prawnego, psychologa, terapeuty, pedagoga rodzinnego, mediatora do Poradnictwa Rodzinnego w celu zapewnienia należytego wsparcia, terapii i pracy z rodziną dysfunkcyjną - znajdującą się w trudnej sytuacji życiowej, a także osób z terenu powiatu zgłaszających swoje problemy; umożliwiłoby to powołanie zespołu interdyscyplinarnego dla realizacji zadań PCPR i Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego w tym zakresie,
- brak samochodu osobowego powoduje utrudnienia w pracy pracownika socjalnego Specjalistycznego Punktu Poradnictwa Rodzinnego, ponadto powoduje to trudności w natychmiastowej interwencji pracowników socjalnych PCPR w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia dzieci z terenu powiatu,
- istnieje potrzeba zapewnienia środków na szkolenia i doskonalenia zawodowe kadr pomocy społecznej oraz prowadzenia doradztwa metodycznego dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu.

Wykaz potrzeb z zakresu systemu pieczy zastępczej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie zgodnie z art. 182 ust.2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r. (Dz. U. z 2011r. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.) :

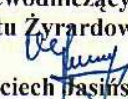
- istnieje potrzeba zapewnienia środków na zatrudnienie nowych pracowników do zespołu ds. pieczy zastępczej w PCPR w związku z wyznaczeniem jednostki na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Żyrardowskim zgodnie z zapisami w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r., Nr 149, poz. 887 z późn. zm.) tj.: kierownika Działu Pomocy Dziecku i Rodzinie, czterech koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (jeden koordynator nie może mieć więcej niż 30 rodzin zastępczych a rodzin zastępczych na dzień 31.12.2012r. funkcjonuje 118 z tendencją rosnącą), specjalistów do zespołu ds. pieczy zastępczej (psycholog, pedagog, terapeuta, radca prawny oraz inni specjaliści zgodnie z aktualnymi potrzebami rodzin zastępczych),
- w 2012r. występowały trudności w prowadzeniu naboru i szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej spowodowane zwolnieniem lekarskim oraz urlopem macierzyńskim pracownika socjalnego –trenera rodzin zastępczych,
- brak środków na zapewnienie rodzinom zastępczym szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby,
- istnieje potrzeba zatrudnienia szerszej kadry specjalistów do prowadzenia poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczą.

Wnioski do pracy w 2013 roku

- Dalsze poszukiwanie kandydatów na rodziców zastępczych, w tym rodzin zawodowych o charakterze pogotowia rodzinnego.
- Rozważenie możliwości powołania placówki opiekuńczo-wychowawczej (placówki socjalizacyjnej) na terenie powiatu.
- Kontynuowanie pomocy w pozyskiwaniu mieszkań dla wychowanków placówek opieki całkowitej powracających na teren powiatu.
- Rozważenie potrzeby i możliwości utworzenia Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej dla potrzebujących natychmiastowej pomocy.
- Systematyczny udział pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w szkoleniach i warsztatach.

Powyższe wnioski wynikają z potrzeby realizacji wszystkich ustawowo zapisanych zadań własnych powiatu. Jest to związane z dodatkowymi nakładami finansowymi, które pozwolą na zabezpieczenie potrzeb mieszkańców w podstawowym stopniu.

Opracowała:
Iwonna Wieczorkiewicz

Przewodniczący
Rady Powiatu Żyrardowskiego

Wojciech Basilski

Łączna kwota wypłaconych świadczeń w roku 2012 dla wszystkich typów rodzin zastępczych oraz pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych i całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie.

Gmina	Świadc. rodz. zastępczych, świadc. na usam. i kontyn. nauki wych. rodz. zastępczych	Wynagrodz. rodzin zastępczych zawodowych	Składki ZUS (łącznie)	Składka na Fundusz Pracy - łącznie	Świadczenia na kont. nauki wych. plac. opiek-wych	Świadczenia na usamodz. wych. plac. opiek-wych	Dotacje celowe przekazane dla powiatów - porozumienia § 2320
Żyrardów	858 329,60	31 525,38	4 994,87	790,86	39 296,03	5 698,00	154 843,13
Mszczonów	209 762,57	0,00			5 929,20	4 800,00	
Puszcza Marianańska	151 758,21	0,00			2 000,00	0,00	
Wiskitki	198 692,75				0,00	0,00	
Radziejowice	134 724,17	0,00			0,00	0,00	
	1 553 267,30	31 525,38	4 994,87	790,86	47 225,23	10 498,00	154 843,13

Przewodniczący
Rady Powiatu Żyrardowskiego
Wojciech Jasinski

Kierowanie dzieci i młodzieży do placówek opiekuńczo-wychowawczych w 2012r.

Placówki	Wpływ postanowień sądu oraz wniosków opiekunów prawnych po 1 stycznia 2012r.	Zrealizowane postanowienia sądu oraz wnioski opiekunów prawnych w 2012r.			Przekazane środki finansowe z dotacji celowych do placówek poza powiat dział 852 rozdz. 85201 § 2320
		umieszczenie dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych		dzieci nie zostały umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych - inna forma zastępcza opieki	
		Postanowienia z lat poprzednich	Postanowienia z 2012r.		
Domy Dziecka	4	1	4	0	1 796 921,14 zł
Placówki interwencyjne	9	0	8	1	
Razem	13	1	12	1	1 796 921,14 zł

Przewodniczący
Rady Powiatu Żyrardowskiego

Wojciech Jasinski